

Ενδυνάμωση των Πολιτών: μια πρωτοβουλία για τον συμμετοχικό σχεδιασμό για το Τοπίο

Αθήνα, 18 Απριλίου 2024 - Το Μεσογειακό Ινστιτούτο για τη Φύση και τον Άνθρωπο (MedINA) και η Εταιρία Προστασίας Πρεσπών (ΕΠΠ) παρουσίασαν, κατά τη διάρκεια διαδικτυακής συνέντευξης Τύπου, τις δράσεις και τα αποτελέσματα του έργου [«Εργαλεία συμμετοχής πολιτών στον σχεδιασμό πολιτικών για το τοπίο - LPPT»](#), το οποίο ολοκληρώθηκε έπειτα από τριετή περίοδο υλοποίησης.

Με εφελτήριο την ανησυχία και το ενδιαφέρον των πολιτών για το τοπίο αλλά και την αδυναμία τους να συμμετέχουν στη διαμόρφωση πολιτικών που το αφορούν, από το 2021 το έργο LPPT υλοποίησε ένα πλέγμα δράσεων για να διευκολύνει την ενεργό συμμετοχή τους. Η πανελλαδική έρευνα που διεξήγαγε το MedINA σε 23 οργανώσεις της Κοινωνίας των Πολιτών επιβεβαίωσε τη συνθήκη αυτή, με 77,3% των οργανώσεων να αναλαμβάνουν δράση για την προστασία και ανάδειξη του τοπίου, αλλά με λιγότερες από 15% να έχουν συμμετάσχει στη διαμόρφωση πολιτικών που το αφορούν.

Το έργο LPPT εστίασε τις πιλοτικές του δράσεις σε τρεις περιοχές, όπου εφάρμοσε και δημιούργησε νέα εργαλεία, με σκοπό να ενισχυθούν οι πρωτοβουλίες της Κοινωνίας των Πολιτών για την ανάδειξη, τη διαχείριση και την προστασία των τοπίων.

Στην Πρέσπα, σε συνεργασία με την Εταιρία Προστασίας Πρεσπών, ακολουθήθηκε μια ολοκληρωμένη προσέγγιση διάρκειας 2 ετών. Μέσα από συμμετοχικά εργαστήρια (1,2), [συνεντεύξεις](#) με πολίτες και φορείς των Πρεσπών και διεπιστημονική έρευνα για την αναγνώριση, καταγραφή και τυπολόγηση των τοπίων του Δήμου Πρεσπών καταγράφηκαν οι αλλαγές που έχουν συμβεί τα τελευταία 50 χρόνια και συν-διαμορφώθηκαν με τους πολίτες [στόχοι ποιότητας και κατευθύνσεις πολιτικής](#) για τη διαχείριση των τοπίων του Δήμου, οι οποίες διαμοιράστηκαν σε θεσμικούς φορείς. Πρόκειται για την πρώτη ολοκληρωμένη μελέτη τοπίων για την περιοχή των Πρεσπών, δουλειά που σπανίζει δυστυχώς στην Ελλάδα κι έχει γίνει από το MedINA και για λίγες ακόμη περιοχές της χώρας.

Στη Δυτική Μεσσηνία, με την υποστήριξη του [Ιδρύματος Καπετάν Βασίλη και Κάρμεν Κωνσταντακοπούλου](#), ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε σε εκπαιδευτικές δράσεις και διοργανώθηκε ένα [συμμετοχικό εργαστήριο](#) που κατέληξε σε προτάσεις για τη διαφύλαξη και την ανάδειξη του αγροτικού τοπίου. Παράλληλα, πραγματοποιήθηκε εκπαιδευτικό πρόγραμμα με 19 μαθητές Γυμνασίου στα

Φορέας Υλοποίησης:

Εταίρος:

Φιλιατρά, με τίτλο «[Το τοπίο του μέλλοντός μας](#)», για να γνωρίσουν οι έφηβοι τον τρόπο που μπορούν να συμμετάσχουν στη διαμόρφωση του τοπίου τους και να διεκδικήσουν ενεργό ρόλο σε αυτό.

Στην περιοχή του Αώου, η προσέγγιση τοπίου εφαρμόστηκε για την ανάλυση συγκεκριμένων παρεμβάσεων, καταγράφοντας τις απόψεις 50 πολιτών για τα τοπία της περιοχής και την εκτίμησή τους για τις επιπτώσεις από την κατασκευή Μικρών Υδροηλεκτρικών Έργων (ΜΥΗΕ) σε αυτά. Τα εργαλεία που χρησιμοποιήθηκαν στις συμμετοχικές διαδικασίες στις Πρέσπες, στην Πύλο και στον Αώο φιλοξενούνται, μαζί με άλλα, σε εξειδικευμένο ιστότοπο (<https://lppt.med-ina.org/>), ο οποίος δημιουργήθηκε από το MedINA για να είναι προσβάσιμα σε πολίτες, οργανώσεις και ερευνητές.

Τα συμπεράσματα και τα εργαλεία από τις πιλοτικές εφαρμογές αλλά και την πανελλαδική έρευνα παρουσιάστηκαν σε υπηρεσιακούς φορείς άσκησης πολιτικής από τα Υπουργεία Περιβάλλοντος & Ενέργειας και Πολιτισμού, σε [συνάντηση](#) που πραγματοποιήθηκε στην Αθήνα, και οδήγησαν στη διαμόρφωση προτάσεων του MedINA για την εφαρμογή της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για το Τοπίο και τη συμμετοχή των πολιτών. Ξεκινώντας από την ανάγκη κατάρτισης μιας εθνικής στρατηγικής, ως συνολικό πλαίσιο πολιτικής για την προστασία, τη διαχείριση και τον σχεδιασμό των ελληνικών τοπίων, οι προτάσεις αυτές καλύπτουν τρία επίπεδα αναφοράς (εθνικό, περιφερειακό, τοπικό) και διατρέχουν μια σειρά πολιτικών (Χωρικός σχεδιασμός, Περιβαλλοντική πολιτική, Διαχείριση υδατικών πόρων, Ενεργειακή πολιτική, Προστασία πολιτιστικής κληρονομιάς, Αγροτική πολιτική).

Όπως τόνισε και ο Θύμιος Δημόπουλος, υπεύθυνος για το έργο, εκ μέρους του MedINA «*Οι τοπικές κοινότητες και η Κοινωνία των Πολιτών εν γένει έχουν εκδηλώσει με διάφορους τρόπους το ενδιαφέρον τους για τη συμμετοχή στη διαχείριση και τον σχεδιασμό του τοπίου. Απομένει να δημιουργήσουμε τα θεσμικά εργαλεία που θα αναγνωρίσουν αυτό το ενδιαφέρον και θα συστηματοποιήσουν τον διάλογο μεταξύ πολιτείας και πολιτών για το τοπίο*».

###

Φορέας Υλοποίησης:

Εταίρος:

Το έργο «Εργαλεία συμμετοχής πολιτών στον σχεδιασμό πολιτικών για το τοπίο – LPPT» υλοποιείται στο πλαίσιο του προγράμματος Active citizens fund, με φορέα υλοποίησης το MedINA και εταίρο την Εταιρία Προστασίας Πρεσπών (ΕΠΠ).

Το πρόγραμμα Active citizens fund, ύψους €15 εκ., χρηματοδοτείται από την Ισλανδία, το Λιχτενστάιν και τη Νορβηγία και είναι μέρος του χρηματοδοτικού μηχανισμού του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου (ΕΟΧ) περιόδου 2014 – 2021, γνωστού ως EEA Grants. Το πρόγραμμα στοχεύει στην ενδυνάμωση και την ενίσχυση της βιωσιμότητας της κοινωνίας των πολιτών και στην ανάδειξη του ρόλου της στην προαγωγή των δημοκρατικών διαδικασιών, στην ενίσχυση της συμμετοχής των πολιτών στα κοινά και στην προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Τη διαχείριση της επιχορήγησης του προγράμματος [Active citizens fund](#) για την Ελλάδα έχουν αναλάβει από κοινού το [Ίδρυμα Μποδοσάκη](#) και το [SolidarityNow](#). Διαβάστε περισσότερα εδώ: <https://www.activecitizensfund.gr/>.

Επιπλέον πληροφορίες και σύνδεσμοι:

- [Έργο «Εργαλεία συμμετοχής πολιτών στον σχεδιασμό πολιτικών για το τοπίο - LPPT»](#)
- [MedINA](#)
- [Εταιρία Προστασίας Πρεσπών](#)
- [Ίδρυμα Καπετάν Βασίλη και Κάρμεν Κωνσταντακοπούλου](#)
- [Active Citizens Fund](#)

Για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με τον Θύμιο Δημόπουλο, Υπεύθυνο του έργου "Εργαλεία συμμετοχής πολιτών στον σχεδιασμό πολιτικών για το τοπίο - LPPT" στο MedINA. 210 36 11 001 & thymiodimo@med-ina.org.

Φορέας Υλοποίησης:

Εταίρος:

